

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.828/2011/3. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, a 2012. évi január hó 9. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla a hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt ellen indított büntetőügyben a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2011. évi szeptember hó 30. napján kihirdetett 2.B.375/2011/7. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést megrovásra enyhíti.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja.

Indokolás:

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság (jelenleg Nyíregyházi Törvényszék) a rendelkező részben írt határozatával rendőr zászlós vádlottat hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt 250 napi tétel pénzbüntetésre ítélte, egy napi tétel összegét 200 Ft-ban állapítva meg. Rendelkezett arról, hogy az így kiszabott 50 000 Ft pénzbüntetést, meg nem fizetése esetén, fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni úgy, hogy egy napi tétel helyébe egy napi szabadságvesztés lép. Kötelezte továbbá a vádlottat 53 899 Ft bűnügyi költség megfizetésére.

Az ítélet ellen a vádlott felmentés és enyhítés végett, míg védője elsődlegesen felmentés, másodsorban a cselekmény tárgyi súlyára tekintettel pénzbüntetés helyett intézkedés alkalmazása érdekében jelentett be fellebbezést.

Az ügyész az ítéletet tudomásul vette.

A védő írásban is indokolt fellebbezésében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem vitatta, de azon álláspontját fejtette ki, hogy a vádlott cselekménye bűncselekményt nem valósított meg. Indokolása szerint a jogalkotó eleve csak racionálisan elgondolható élethelyzetekre készülhet fel, így szükségszerűen megfelelő mozgásteret (diszkrecionális jogot) kell biztosítani a jogi norma alkalmazójának. Jelen ügyben a szülői nevelő jog

körében megmaradó, nevelő jellegű fül megfogása nem tekinthető társadalmilag elítélendő cselekménynek. A sértett szüleinek kellett volna figyelni a gyermekükre, hogy ne lövöldözzenek a tömegrendezvényen, amennyiben annak a gyermek nem tesz eleget, úgy szülői nevelő jogánál fogva kellett volna fellépni a gyermekkel szemben a társadalom védelme érdekében. A sértett volt az, aki a vádlott felszólítását követően is veszélyeztette a környezetét, és a vádlott irányában történő játékfegyver használatával őt el is találta. Azzal, hogy a vádlott a neveletlen gyermeket fülön fogta, nem volt bűnös célzata, azt nem önös, hanem jogosnak vélt szolgálati érdek motiválta. Társadalmilag káros hatása, káros iránya nem volt, így cselekményének hiányzik a Btk. 10. §-ában rögzített társadalomra veszélyessége.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf. 467/2011/1-II. számú átiratában az elsőfokú ítélet tényállásának az iratok tartalma alapján történő kiegészítését indítványozta az intézkedés időpontjában még gyermekkorú sértett, illetőleg a rendőri intézkedéssel érintett további kiskorú személyek pontos életkorának rögzítését, valamint kérte az indokolás helyesbítését a cselekmény előzményei körében tett tanúvallomások egyezőségére nézve. Az ekként kiegészített tényállás, illetőleg helyesbített indokolás mellett a fellebbezéssel támadott határozat helybenhagyását indítványozta.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Be. 361. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el.

A nyilvános ülésen az ügyész nem vett részt.

A védő a nyilvános ülésen elhangzott perbeszédében az írásban is indokolt fellebbezését fenntartotta. Elsődlegesen a vádlott felmentését kérte, mivel álláspontja szerint a sértett és a tanúk vallomásaiban fellelhető ellentmondásokra tekintettel a vádlott bűnössége nem bizonyított. Másodlagosan büntethetőséget kizáró okra alapítottnak, a vádlott cselekménye társadalomra veszélyességének hiánya miatt a büntetőeljárás megszüntetését és a vádlottal szemben megrovást vagy az eljárás parancsnoki hatáskörbe tartozó fegyelmi eljárásra utalását kérte. Arra hivatkozott, hogy a vádlottat a cselekvésében az motiválta, hogy a környezetét veszélyeztető, szót nem fogadó gyermeket távoltartsa a további veszélyes magatartástól, és figyelemmel a gyermeknek - legfeljebb gondatlanságból - okozott sérelem elenyésző voltára is, a vádlott cselekményének társadalmilag káros hatása nem volt.

A vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában - tartalma szerint - fenntartotta az elsőfokú bíróság előtt bejelentett fellebbezését.

A fellebbezések az enyhítésre irányulóan alaposak.

A Debreceni Ítélet tábla, mint másodfokú bíróság a Be. 348. § (1) bekezdése alapján a fellebbezéssel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírálta. Az ítélet tényállásának megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseket arra tekintet nélkül bírálta felül, hogy ki, milyen okból fellebbezett. A revízió elvének szem előtt tartásával ellenőrizte, hogy az elsőfokú bíróság megtartotta-e az eljárási szabályokat, és vizsgálta az ítélet megalapozottságát is.

Ennek során megállapította, hogy az első fokon eljáró megyei bíróság a bizonyítást a szükséges körben lefolytatta, és a perrendi szabályokat is megtartotta. Nem észlelt az ítélet táblájában a Be. 373. § (1) bekezdés II. pontjában felsorolt olyan (un. abszolút) eljárási szabálysértést, amely az ítélet hatályon kívül helyezését indokolná, de az ezen paragrafusban fel nem sorolt, egyéb (Be. 375. § (1) bekezdés) eljárási szabálysértést sem kifogásoltak az eljárás résztvevői.

Az ítélet táblájában a felülbírálat során megállapította, hogy a megyei bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Az általa megállapított tényállás alapvetően mentes a Be. 351. §-ának (2) bekezdésében felsorolt hiányosságoktól.

Helyesen hivatkozott a fellebbezési főügyészesség átiratában azonban arra, hogy jelen ügyben szükséges rögzíteni a sértett, és a társaságában lévők életkorát, ezért az ítélet táblájában a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával a tényállást az iratok tartalma alapján a következőkkel egészíti ki:

11 éves volt (született), 14. évét már betöltötte (1994. október 13. napján született),
12 éves volt (
).

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során a vádlottat, a bejelentett tanúkat a szükséges körben meghallgatta, tárgyalás anyagává tette az ügyben keletkezett okirati bizonyítékokat is. Beszerezte és értékelési körébe vonta a vád tárgyává tett tényekkel kapcsolatos bizonyítékokat, az azok között jelentkező ellentmondásokat okszerű, logikus mérlegeléssel oldotta fel.

Az ítélet táblájában a határozatát, így a kiegészített tényállásra alapította, az a másodfokú eljárásban is irányadó a Be. 352. § (2) bekezdése értelmében. A megalapozott tényállás eredményesen nem támadható, a tényállás helyessége esetén a másodfokú perben eltérő tények megállapítására, a bizonyítékok felülmérlegelésére nincs perjogi lehetőség (Be. 351-352. §-ok), így a felmentésre irányuló védelmi fellebbezés eredményre nem vezethet.

A megyei bíróság a bizonyítékokat értékelő tevékenységéről a szükséges részletességgel adott számot ítéletének indoklásában, azonban az iratok tartalma alapján az indoklás kisebb pontosítása szükséges, ezért az elsőfokú ítélet 4. oldalán írtakat az ítélet táblájában az alábbiak szerint helyesbíti:

A bizonyítékok körében értékelt

tanú vallomása az intézkedés és a lövés leadásának sorrendjére vonatkozóan eltért a sértett vallomásától, amikor azt adta elő, hogy a pisztollyal a vádlottnak történt átadása előtt lőtt egyet a sértett, míg

tanú vallomásában a sértettel egyezően állította azt, hogy a lövés a tárnak a vádlott általi kiürítése után történt.

A helyesbítésre is tekintettel a tényállás megváltoztatására nincs kellő indok, az elsőfokú bíróság okszerű mérlegeléssel alappal fogadhatta el a bűncselekmény elkövetését megelőző cselekménymozzanatok sorrendiségének megállapítása alapjául a legidősebb gyermek, tanúvallomását, a két fiatalabb gyermek vallomásával szemben.

A megyei bíróság a megalapozott tényállás alapján törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és helyesen jutott arra az álláspontra, hogy a vádlott tevékenysége megvalósította a hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntettét.

Tévedett azonban a megyei bíróság akkor, amikor úgy ítélte meg, hogy a vádlottal szemben büntetés kiszabása indokolt.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket figyelembe vette, utalt arra is, hogy a vádlott cselekményének társadalomra veszélyessége csekélyebb, mint az ugyanezt a törvényi tényállást megvalósító cselekményekben általában megtestesülő társadalomra veszélyesség.

Ugyanakkor e megállapítás mellett is a bünteteskiszabás körében túlzott hangsúlyt tulajdonított a cselekmény tárgyi súlyának. A joghátrány helyes megválasztása során kellő nyomatékklal indokolt figyelemmel lenni arra, hogy adott esetben egy nevelő célzatú, fegyelmező jellegű cselekmény történt. Az orvosi látlet kétsegtelenül rögzítette a külsérelmi nyomok körében, hogy a sértett bal füle kissé melegebb, és a jobb fülénél pirosebb, ami a fül zúzódását jelenti. A cselekmény azonban a hatását tekintve a társadalomra oly csekély mértékben tekinthető veszélyesnek, hogy a rendőri szolgálatát eddig kifogástalanul teljesítő terhelttel szemben szükségtelessé teszi a legkisebb büntetés kiszabását is.

Az érintett gyermekek pontos életkora jelen esetben éppen a büntetés kiszabása, illetve a cselekmény társadalomra veszélyességének megítélése szempontjából bír relevanciával.

Az ítéletábla ezért a vádlottal szemben a meghatározott bünteteskiszabási elveknek megfelelő, a cselekményben rejlő társadalomra veszélyességhez igazodó megrovás intézkedést alkalmazott a Btk. 71. § (1) bekezdése alapján, amely kellő mértékben biztosítja a Btk. 37. §-ában foglalt preventív célok érvényre jutását.

Azáltal, hogy az ítéletábla megrovásban részesítette a vádlottat, a Btk. 71. §-ának (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a rosszallását fejezte ki, és felhívta az elkövetőt, hogy a jövőben tartózkodjék bűncselekmény elkövetésétől.

Bár a megrovás a legenyhébb büntetőjogi jogkövetkezmény, tekintettel azonban arra, hogy a megrovás alkalmazásának alapja bűncselekmény elkövetése, feltétele pedig a terhelte büntetőjogi felelősségének megállapítása, ezért a megrovásban részesítés a Be. 330. § (2) bekezdésének b) pontja szerint a bűnösséget megállapító ítéletben történik. Ebből következően eljárásjogi következményként a hatályos büntetőeljárási szabályok szerint - ellentétben a védői indítványtól - az eljárás megszüntetésére nem kerülhetett sor.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a szükséges részben a Be. 372. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, míg helytálló rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

Debrecen, 2012. január 9.

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke

Dr. Elek Balázs sk.
előadó bíró

Dr. Háger Tamás sk.
bíró

ZÁRADÉK: A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 2011. évi szeptember hó 30. napján kihirdetett 2.B.375/2011/7. számú ítélete jelen másodfokú határozatban írt változtatással 2012. január 9. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2012. január 9.

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül
tiszttviselő